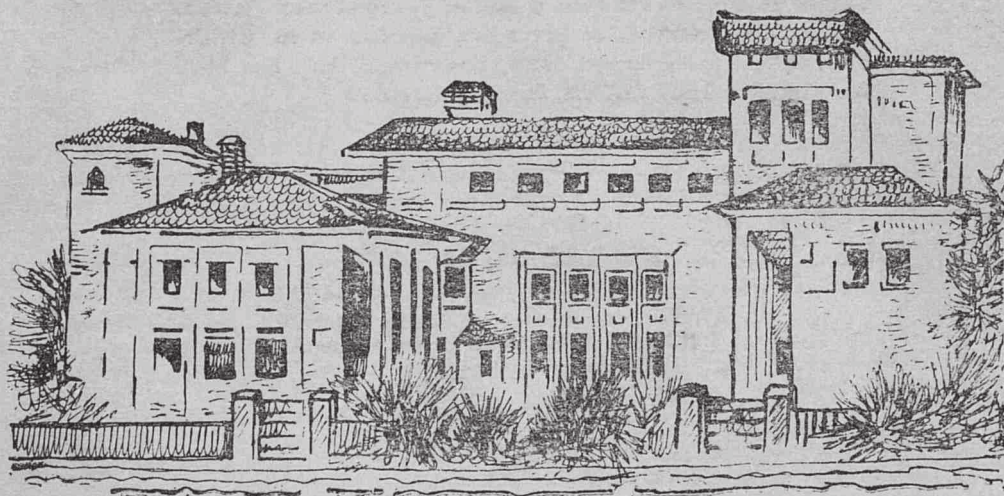

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA”

REVISTA ISTORICĂ

fondator N. Iorga

Serie nouă, tomul 4 1993

7-8

Iulie — August

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA”

COLEGIUL DE REDACȚIE

ȘERBAN PAPACOSTEA (redactor șef), PAUL CERNOVO-
DEANU, VIRGIL CIOCÎLTAN, FLORIN CONSTANTINIU,
EUGEN DENIZE, GEORGETA PENELEA-FILITTI, NAGY
PIENARU APOSTOL STAN, ION STANCIU, ANATOL ȚĂRANU

„REVISTA ISTORICĂ” apare de 6 ori pe an în numere duble.
În țară abonamentele se primesc la oficiile poștale și difuzorii de
presă din întreprinderi și instituții. Prețul unui abonament este de
1200 lei pentru persoane fizice și 3000 lei pentru persoane juridice.
Cititorii din străinătate se pot abona adresându-se la ORION
SRL, Splaiul Independenței 220 A, București, 6, P.O. Box 74-19
București, Tx 11939 CBTXR, Fax (40) 1.3122425.

REDACȚIA

ION STANCIU (redactor șef adjunct)
NAGY PIENARU
VENERA ACHIM

Manuscrisele, cărțile și revistele pentru
schimb precum și orice corespondență
se vor trimite pe adresa redacției revistei
„REVISTA ISTORICĂ”

Adresa Redacției
B-dul Aviatorilor nr. 1
71247 – București, tel. 650.72.41

www.dacoromanica.ro

REVISTA ISTORICĂ

SERIE NOUĂ

TOM IV, NR. 7 – 8
Iulie – August 1993

S U M A R

INSTAURAREA COMUNISMULUI ÎN ROMÂNIA SOCIETATEA ȘI ȘOCUL COMUNISMULUI

FLORIN CONSTANTINIU, MIHAIL E. IONESCU, Planul sovietic de comunizare a României (martie 1945)	657
ȘERBAN RĂDULESCU-ZONER, Cu privire la instalarea guvernului Petru Gроза (6 martie 1945)	663
MARIN BUCUR, „Eporația” – purificarea politică a societății civile românești – clauză a armistițiului și pretext al declanșării terorii staliniste	677
DAMIAN HUREZEANU, Partidul Național-Țărănesc și țărănismul între 1944–1947	687
FLORIN MÜLLER, Tentative de rapt teritorial și de sovietizare a regiunii Maramureș în anii 1944–1945	699

CULTURA ȘI AGRESIUNEA IDEOLOGICĂ

CORNEL CRĂCIUN, Arta plastică românească în tranziție: 1944–1947	711
LIVIU ȚÎRĂU, Ziarul „Scânteia” și războiul rece. Atitudine politică și limbaj, 1945–1953	725

MEMORII, CORESPONDENȚĂ, ÎNSEMNĂRI

ION STANCIU, Gheorghe Tătărăscu despre situația României în august 1946 . .	743
GEORGETA PENELEA-FILITII, Un „strălucit aghiotant” al lui Ionel Brătianu: I. G. Duca și notele sale despre conferința de la Lausanne din 1922 (II) . .	747

PERSONALITĂȚI CONTROVERSALE ÎN ISTORIA ROMÂNILOR CAZUL MAREȘALULUI ION ANTONESCU

<i>Memoriu depus Onor. Tribunalului Poporului la 15.V.1946 de ION ANTONESCU</i>	757
DANIELA BUȘĂ, Procesul Antonescu și presa vremii	771

„Revista istorică”, tom IV, nr. 7–8, p. 653–812, 1993

OPINII

- FLORIN CONSTANTINIU, 6 martie 1945: există o legătură între instalarea guvernului Groza și ofensiva germană din Ungaria? 779

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

- Conferința internațională „Naționalismul ca ideologie și politică în spațiul central-est european în secolul al XX-lea”, Cluj-Napoca, 27–30 mai 1993 (*Mirela-Luminița Murgescu*); Reuniune internațională de studii: Giorgio Asproni și „Jurnalul politic” al său (*Ștefan Delureanu*); Al IV-lea simpozion de studii genealogice, Iași, 13–15 mai 1993 (*Constantin Rezachevici*); Călătorie de documentare în Marea Britanie (*Florin Müller*); Liste de thèmes adoptés par l’assemblée générale du CISH pour le 18e Congrès International des Sciences Historiques à Montréal en 1995; Cronică 785

RECENZII

- SILVIU BRUCAN, *Generația irosită. Memorii*, Editurile Universul & Calistrat Hogaș, București, 1992, 272 p. (*Florin Constantiniu*) 795
- ZBIGNIEW BRZEZINSKI, *The Grand Failure. The Birth and Death of Communism in the Twentieth Century*, Collier Books, Macmillan Publishing Company, New York, 1990, 304 p. (*Florin Anghel*) 796
- FURIO COLOMBO, *Il terzo dopoguerra. Conversazioni sul post-comunismo*, Rizzoli, 1990, 267 p. (*Ștefan Delureanu*) 799
- * * * *Dosarul colectivizării agriculturii în România (1949–1962)*, (Parlamentul României. Camera deputaților). Studiu întocmit de Comisia pentru cercetarea abuzurilor și pentru petiții, coordonator Octavian Roske, București, 1992, 243 p. (*Violeta Barbu*) 802
- FERENC GLATZ, *The Stalinist Model in Hungary* (Études historiques hongroises, 1990, publiées à l’occasion du XVIIe Congrès International des Sciences Historiques par le Comité National des Historiens Hongrois, vol. 6), Budapest, 1990, 138 p. (*Adrian Grecu*) 804
- SERGIU VERONA, *Military Occupation and Diplomacy. Soviet Troops in Romania, 1944–1958*, Duke University Press, Durham and London, 1992, 211 p. (*Șerban Papacostea*) 805

REVISTA REVISTELOR DE ISTORIE

- „Memoria. Revista gândirii arestate”, 1990–1993, nr. 1–8 (*Venera Achim*) 809

REVISTA ISTORICĂ

NOUVELLE SÉRIE

TOME IV, N°s 7 — 8

Juillet — Août 1993

L'INSTAURATION DU COMMUNISME EN ROUMANIE LA SOCIÉTÉ ET LE CHOC DU COMMUNISME

FLORIN CONSTANTINIU, MIHAIL E. IONESCU, Le plan soviétique de communisation de la Roumanie (mars 1945)	657
ȘERBAN RĂDULESCU-ZONER, Sur l'installation du gouvernement Petru Groza (6 mars 1945)	663
MARIN BUCUR, „L'épuration” — purification politique de la société civile roumaine — clause de l'armistice et prétexte pour le déclenchement de la terreur staliniste .	677
DAMIAN HUREZEANU, Le Parti National-Paysan et sa doctrine entre 1944—1947	687
FLORIN MÜLLER, Tentatives d'annexion et de soviétisation de la région du Maramureș dans les années 1944—1945	699

CULTURE ET AGRESSION IDÉOLOGIQUE

CORNEL CRĂCIUN, L'art plastique roumain en transition: 1944—1947	711
LIVIU ȚÎRĂU, Le journal „Scânteia” et la guerre froide. Attitude politique et langage. 1945—1953	725

MÉMOIRES, CORRESPONDANCE, NOTES

ION STANCIU, Gheorghe Tătărăscu sur la situation de la Roumanie au mois d'août 1946	743
GEORGETA PENELEA-FILITTI, Un „brillant officier d'ordonnance” de Ionel Brătianu: I. G. Duca et ses notes concernant la conférence de Lausanne de 1922 (II)	747

PERSONNALITÉS CONTROVERSÉES DANS L'HISTOIRE DES ROUMAINS LE CAS DU GÉNÉRAL ION ANTONESCU

<i>Mémoire déposé à l'honor. Tribunal du Peuple le 15.V.1946 par ION ANTONESCU</i>	757
DANIELA BUȘĂ, Le procès Antonescu et la presse de l'époque	771

„Revista istorică”, tom IV, nr. 7—8, p. 653—812, 1993

OPINIONS

- FLORIN CONSTANTINIU, 6 mars 1945: y-a-t-il une liaison entre l'installation du gouvernement Groza et l'offensive allemande en Hongrie? 773

VIE SCIENTIFIQUE

- Conférence internationale „Le nationalisme en tant qu'idéologie et politique dans l'espace de l'Europe Centrale et de l'Est au XXe siècle, Cluj-Napoca, 27—30 mai 1993 (*Mirela-Luminița Murgescu*); Réunion internationale d'Études: Giorgio Asproni et son „Journal Politique” (*Ștefan Delureanu*); Le IVe symposium d'études généalogiques, Jassy, 13—15 mai 1993 (*Constantin Rezachevici*); Voyage de documentation en Grande Bretagne (*Florin Müller*); Liste de thèmes adoptés par l'assemblée générale du CISH pour le 18e Congrès International des Sciences Historiques à Montréal en 1995; Chronique 785

COMPTE RENDUS

- SILVIU BRUCAN, *Generația irosită. Memorii* (La génération perdue. Mémoires), Éditions Universul & Calistrat Hogaș, Bucarest, 1992, 272 p. (*Florin Constantiniu*) 795
- ZBIGNIEW BRZEZINSKI, *The Grand Failure. The Birth and Death of Communism in the Twentieth Century*, Collier Books, Macmillan Publishing Company, New York, 1990, 304 p. (*Florin Anghel*) 796
- FURIO COLOMBO, *Il terzo dopoguerra. Conversazioni sul post-comunismo*, Rizzoli, 1990, 267 p. (*Ștefan Delureanu*) 799
- * * * *Dosarul colectivizării agriculturii în România (1949—1962)* (Parlamentul României, Camera deputaților). (Le dossier de la collectivisation de l'agriculture en Roumanie 1949—1962), (Le Parlement de la Roumanie, La Chambre des députés). Étude élaborée par la Commission pour l'investigation des abus et pour les pétitions, coordonnateur Octavian Roske, Bucarest, 1992, 243 p. (*Violeta Barbu*) 802
- FERENC GLATZ, *The Stalinist Model in Hungary* (Études historiques hongroises, 1990, publiées à l'occasion du XVIIe Congrès International des Sciences Historiques par le Comité National des Historiens Hongrois, vol. 6), Budapest, 1990, 138 p. (*Adrian Grecu*) 804
- SERGIU VERONA, *Military Occupation and Diplomacy. Soviet Troops in Romania, 1944—1952*, Duke University Press, Durham and London, 1992, 211 p. (*Șerban Papacostea*) 805

LA REVUE DES REVUES D'HISTOIRE

- „Memoria. Revista gândirii arestate”, 1990—1993, nos. 1—8 (*Venera Achim*) . . . 809